

Kontrola mlečnosti

Kontaktne osebe: Marija Sadar, Tomaž Perpar

V čredah z molznicami izvajamo različne ravni kontrole. Najpogostejša je kontrola prireje mleka v katero je bilo konec leta 2023 vključenih 2.736 čred z 73.152 molznicami, kar je 80 % vseh molznic. V primerjavi z letom 2022 se je število čred zmanjšalo za 136 (- 4,7 %), število molznic za 1.143 (- 1,5 %). Kmetijsko gospodarstvo je v povprečju redilo 26,7 molznice/kmetijo, kar je 0,8 molznice več kot leto poprej. Kontrola prireje mleka se je izvajala po metodi AT4, v čredah z robotsko molžo (209 kmetij) po metodi A4. V obračun, ki smo ga izračunali za obdobje od 1. 11. 2022 do 31. 10. 2023, je bilo zajetih 73.499 laktacijskih zaključkov. Povprečna prireja mleka po kravi v Sloveniji v standardni laktaciji (305 dni) v letu 2023 je bila 7.452 kg mleka s 4,04 % maščobe in 3,37 % beljakovin. Mlečnost se je povečala pri vseh pasmah, v povprečju za 70 kg mleka. Povečali sta se je vsebnost maščob in beljakovin (+ 0,01 %). Glede na sušo v letu 2022 in poplave v letu 2023 smo se bali, da bo rezultat slabši.

V 7 primerih je bila po ena kontrola izpuščena zaradi ptičje gripe in poplav, razmik med zaporednima kontrolama je bil do 70 dni. Pri obračunu laktacij v letu 2023 ni bilo potrebno aktivirati izjemo dovoljenega razmika med kontrolama do vključno 100 dni zaradi višje sile.

Preglednica: Mlečnost kontroliranih krav po pasmah, Slovenija 2023

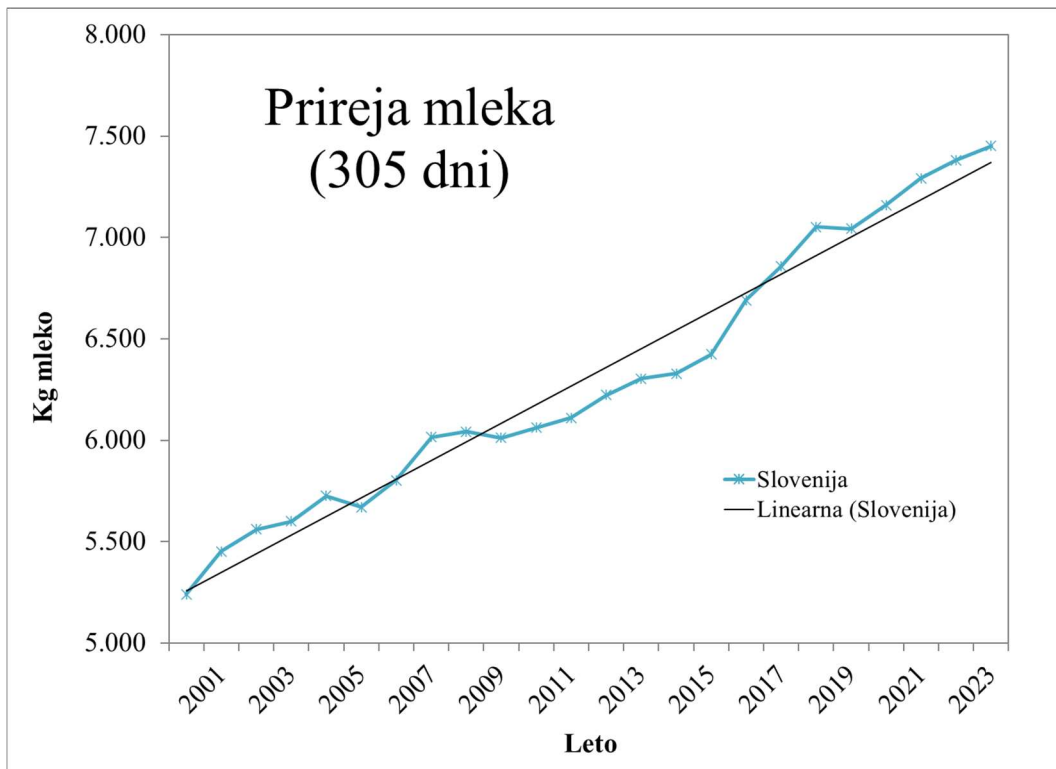
Pasma	Mleko kg	Maščobe %	Beljakovine %
LS	6.166	4,11	3,41
LSX*	6.674	4,11	3,39
LS+LSX*	6.254	4,11	3,41
ČB	8.717	3,98	3,32
RJ	6.419	4,16	3,49
CK	3.399	3,80	3,36
Druge	6.920	4,04	3,36
Slovenija 2023	7.451	4,04	3,37
Slovenija 2022	7.381	4,03	3,36

* LSX-križanke z lisasto pasmo-delež pasme RH in/ali MB od 14 % do 86 %

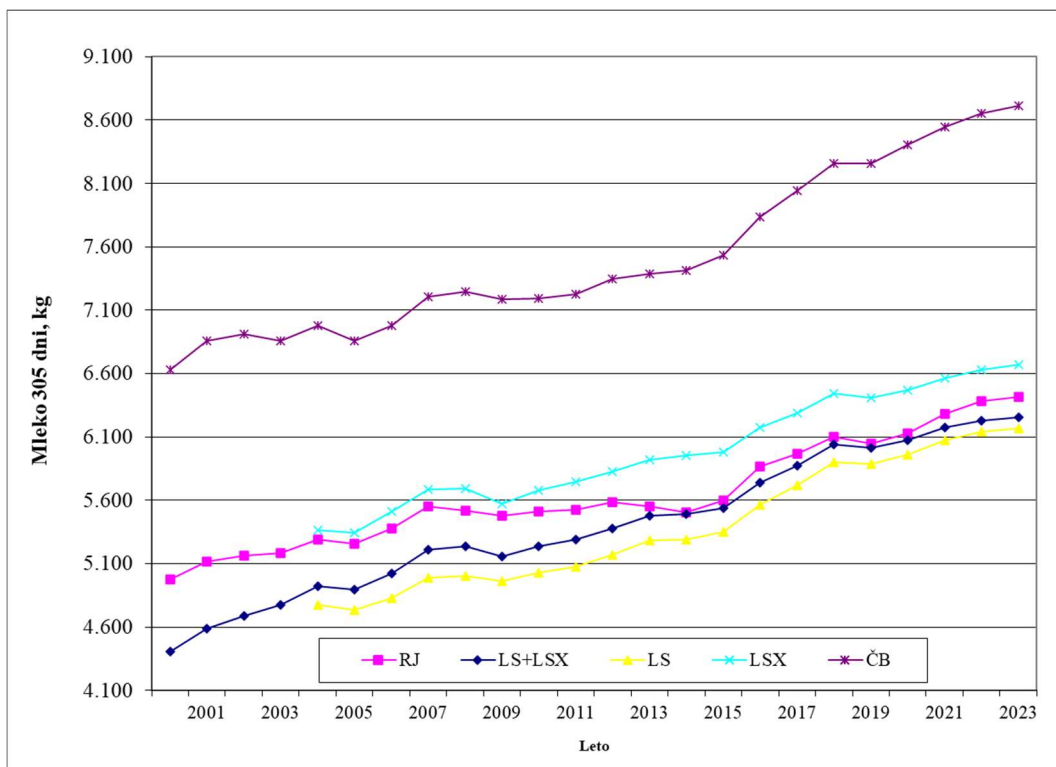
Preglednica: Primerjava prireje molznic v Sloveniji po pasmah za leti 2023 in 2022

Leto	Mleko, kg	Maščobe, %	Beljakovine, %
Rjava pasma			
2023	6.419	4,16	3,49
2022	6.380	4,16	3,48
Razlika	39	0,00	0,01
Črno-bela pasma			
2023	8.717	3,98	3,32
2022	8.656	3,97	3,31
Razlika	61	0,01	0,01
Lisasta pasma - brez križank			
2023	6.166	4,11	3,41
2022	6.139	4,10	3,42
Razlika	27	0,01	-0,01
Križanke z lisasto pasmo (LSX*)			
2023	6.674	4,11	3,39
2022	6.630	4,12	3,40
Razlika	44	-0,01	-0,01
Lisasta pasma (LS + LSX*)			
2023	6.254	4,11	3,41
2022	6.231	4,11	3,41
Razlika	23	0,00	0,00
Slovenija			
2023	7.451	4,04	3,37
2022	7.381	4,03	3,36
Razlika	70	0,01	0,01

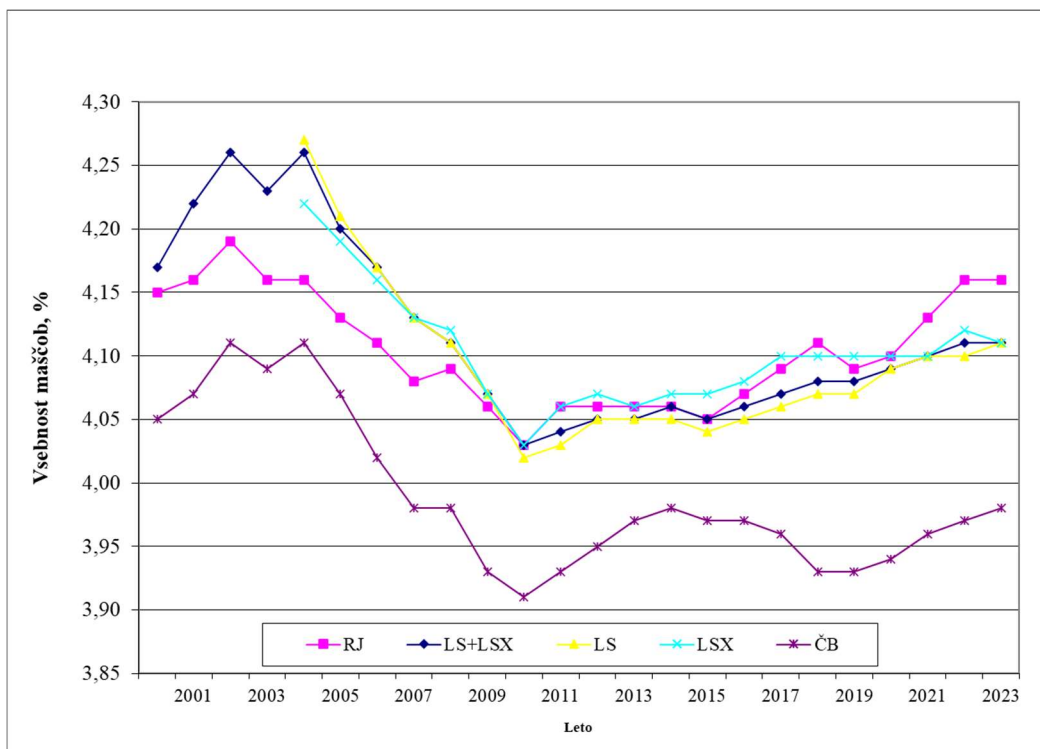
* LSX-delež pasme RH in/ali MB od 14 % do 86 %

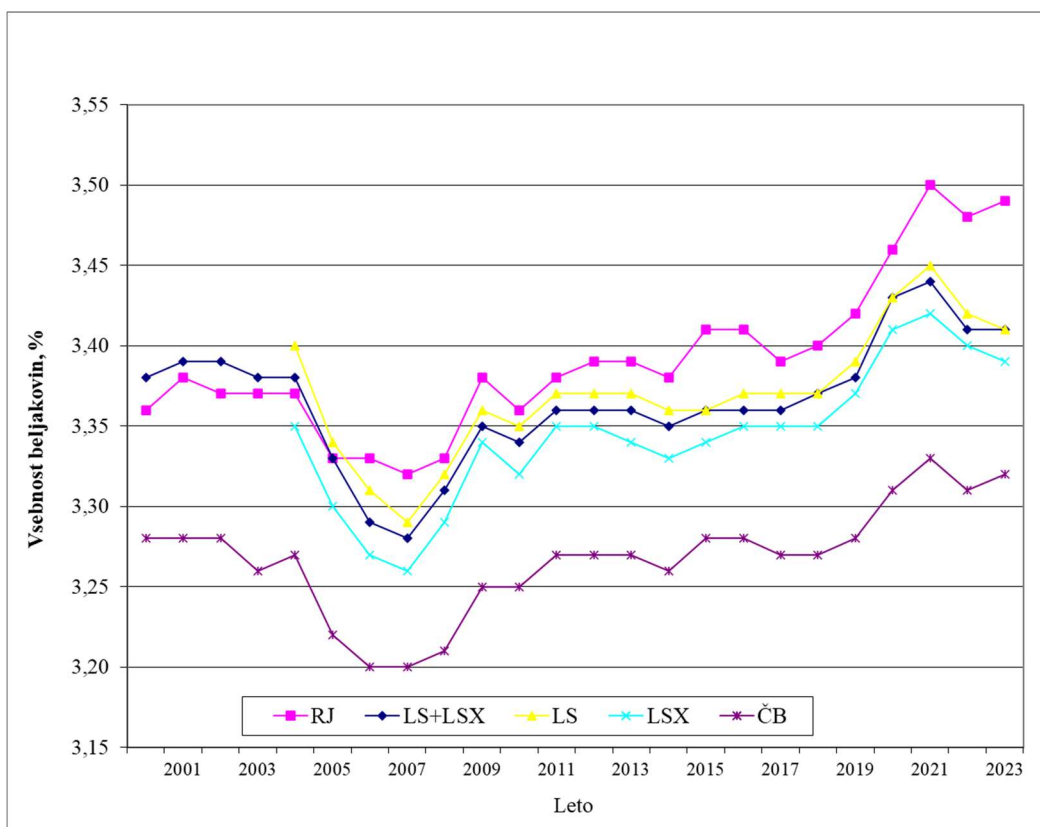
Slika: Mlečnost kontroliranih krav Slovenija po letih

Slika: Mlečnost kontroliranih krav po pasmah in letih

Slika: Vsebnost maščob po pasmah in letih

Slika: Vsebnost beljakovin po pasmah in letih